

SPRAWOZDANIE
za lata 2014 – 2015
z realizacji zadań podejmowanych w ramach przyjętych priorytetów ujętych
w „Gminnym Programie Opieki Nad Zabytkami Gminy Zelów
na lata 2014 – 2017”

Zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1446 z późn. zm.) Gmina Zelów posiada opracowany „Gminny program opieki nad zabytkami Gminy Zelów na lata 2014 - 2017”, który po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łodzi został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Zelowie Nr XLVII/403/2014 z dnia 8 kwietnia 2014 r.

Burmistrz Zelowa co 2 lata sporządza sprawozdanie z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami, które przedstawia Radzie Miejskiej w Zelowie zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Celem Programu opracowanego w oparciu o Gminną Ewidencję Zabytków jest stworzenie całościowej strategii ochrony zabytków znajdujących się na terenie Gminy Zelów, realizowanej w 4-letnim cyklu. Ochrona ta realizowana jest za pomocą optymalnych i dostępnych gminie środków zarówno prawnych jak i podejmowanych przez gminę działań mających na celu ochronę dziedzictwa kulturowego. Obiekty z gminnej ewidencji zabytków są własnością prywatną lub kościelną w związku z tym Gmina Zelów nie posiada bezpośrednio możliwości wpływania na poprawę stanu zachowania obiektów.

W gminnym programie opieki nad zabytkami zostały określone założenia programowe podzielone na trzy grupy priorytetowe:

Priorytet I – Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.

1. Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania.

- Dofinansowanie prac rewaloryzacyjnych przy obiektach niebędących własnością gminy w postaci stosownej uchwały dotyczącej dotacji na prace remontowo-konserwatorskie przy zabytkach ruchomych i nieruchomych;

Każdego roku w budżecie Gminy, w dziale 921 – Kultura i Ochrona Dziedzictwa Narodowego, wydzielane są środki finansowe przeznaczone na realizację zadań własnych w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Wysokość środków wyasygnowanych na te cele w 2014 i 2015 roku wynosiła po 20 000 zł.

W latach 2014-2015 nie były ogłaszane otwarte konkursy ofert na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, ponieważ od 2011 roku nie ma chętnych, którzy wzięliby udział w konkursie. Właściciele zabytków nie są zainteresowani przystąpieniem do konkursu.

- Informowanie właścicieli obiektów zabytkowych o możliwościach pozyskania środków na odnowę zabytków;

Właściciele obiektów zabytkowych, którzy zwracają się do Urzędu z prośbą o udzielenie informacji o środkach na odnowę zabytków otrzymują niezbędne wyjaśnienia i pomoc. Na stronie Gminy Zelów zamieszczane są informacje przydatne do działań związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego będące dokumentami strategicznymi: Lokalny Plan Rozwoju Miasta i Gminy Zelów na lata 2007–2015, Zintegrowany Lokalny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Zelów na lata 2007-2015, Gminny Program opieki nad zabytkami Gminy Zelów na lata 2014–2017, Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego.

Natomiast w aktualnościach znaleźć można informacje o możliwości uzyskania dotacji na prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków od innych uprawnionych podmiotów. Ostatnia informacja umieszczona została w marcu 2015 r., kiedy to Zarząd Województwa Łódzkiego ogłosił konkurs na udzielenie dotacji na wykonanie w 2015 roku prac konserwatorskich lub robót

budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa łódzkiego. Maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 5 tys. zł.

- Aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków;

Gminna Ewidencja Zabytków jest na bieżąco aktualizowana.

- Współpraca samorządu z właścicielami obiektów sakralnych.

W 2014 r. w związku z pracami konserwatorskimi pomnika na cmentarzu w Kociszewie wystosowane zostały pisma z prośbą o konsultacje merytoryczne pracownika Muzeum w Piotrkowie Trybunalskim. W latach 2014-2015 odbyły się prace konserwatorskie pomnika rodziny Wolskich- grobowca zabytkowego na cmentarzu rzymsko-katolickim w Kociszewie. Pomnik był popękany, pochylony i groził zawaleniem. Renowacja pomnika kosztowała ok. 10 tys. zł i w całości została finansowana z pieniędzy/składek społecznych, nie została pozyskana dotacja na ten cel, gdyż pomnik nie jest wpisany do rejestru zabytków.

Priorytet II – Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego.

1. Zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego.

- Realizacja i kontrola zapisów dotyczących opieki i ochrony zabytków, zawartych w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Żelów;
- Konsekwentne egzekwowanie zapisów dotyczących działalności inwestycyjnej na objętych ochroną obszarach określonych w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego (głównie w zakresie wysokości zabudowy, jej charakteru i funkcji);

W Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego na objętych ochroną obszarach w latach 2014 - 2015 nie wystąpiły zmiany.

Priorytet III – Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości.

1. Szeroki dostęp do informacji o dziedzictwie kulturowym gminy.

- Udostępnienie i aktualizacja informacji o zabytkach gminy na stronie internetowej gminy;

W 2014 r. do Gminnej Ewidencji Zabytków został wprowadzony wykaz 186 stanowisk archeologicznych w Gminie Żelów.

2. Edukacja i popularyzacja wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym.

- Organizowanie i wspieranie realizacji konkursów, wystaw i innych działań edukacyjnych;

W miesiącach lipiec - sierpień 2014 r. oraz lipiec 2015 r. w Domu Kultury w Żelowie miały miejsce wystawy fotografii p. Mariana Wójcika „Kościoły i Kościółki Ziemi Bełchatowskiej” oraz „Kaplice i Kapliczki Ziemi Bełchatowskiej”. W lipcu 2015 r. miała miejsce przejażdżka konna po Żelowie i prelekcja na temat historii miasta zorganizowana w ramach 16. Wędrownego Festiwalu Filharmonii Łódzkiej „Kolory Polski”.

- Wydawanie i wspieranie publikacji (w tym folderów promocyjnych, przewodników) poświęconych problematyce dziedzictwa kulturowego gminy;

W latach 2014-2015 nie były wydawane foldery promocyjne poświęcone problematyce dziedzictwa kulturowego gminy.

- Wprowadzenie i upowszechnianie tematyki ochrony dziedzictwa kulturowego do zajęć edukacyjnych w szkołach prowadzonych przez Gminę Żelów;

W ramach programów wychowawczych szkół zawarte są i realizowane elementy kultury regionalnej. W przedszkolach z terenu gminy Żelów organizowane są wycieczki po mieście Żelowie podczas których dzieci poznają zabytkowe obiekty.

Zadania priorytetowe Gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Żelów na lata 2014- 2015 w części zostały osiągnięte i będą kontynuowane w latach następnych.

BURMISTRZ

mgr Urszula Swierczyńska